

Số: /BC-UBND

Đông Hưng, ngày 01 tháng 4 năm 2024

BÁO CÁO

**Sơ kết 02 năm thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg và
Thông tư 09/2021/TT-BTP**

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH SỐ 25/2021/QĐ-TTg VÀ THÔNG TƯ SỐ 09/2021/TT-BTP

1. Kết quả thực hiện trách nhiệm quản lý nhà nước về công tác đánh giá, công nhận xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật

a) Ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện (*Biểu mẫu số 01 kèm theo*)

Trên cơ sở Kế hoạch của UBND tỉnh và hướng dẫn của Sở Tư pháp, UBND huyện đã ban hành các kế hoạch thực hiện công tác tư pháp hàng năm, trong đó có nhiệm vụ công tác “đánh giá, công nhận, xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật”. Chú trọng chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, địa phương triển khai có hiệu quả Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg ngày 22/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư số 09/2021/TT-BTP ngày 15/11/2021 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp trên địa bàn huyện.

Ủy ban nhân dân huyện giao Phòng Tư pháp là cơ quan chủ trì, phối hợp với các phòng, ban, ngành có liên quan xây dựng văn bản chỉ đạo và hướng dẫn các nội dung về đánh giá, công nhận đạt chuẩn tiếp cận pháp luật theo quy định. Trong 02 năm triển khai, UBND huyện đã ban hành nhiều văn bản hướng dẫn các xã, thị trấn cụ thể hóa các nhiệm vụ công tác theo từng tiêu chí, chỉ tiêu; tự chấm điểm kết quả thực hiện; xây dựng hồ sơ đề nghị công nhận xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật,...

Việc thực hiện tiêu chí Tiếp cận pháp luật trong bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao; Ủy ban nhân dân huyện Đông Hưng đã tập trung tuyên truyền các văn bản pháp luật phục vụ cho nhiệm vụ phát triển kinh tế, chính trị của địa phương gắn với tiêu chí “Tiếp cận pháp luật” thuộc bộ tiêu chí quốc gia về xã Nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021- 2025 đảm bảo được tính kịp thời; Phòng Tư pháp huyện đã chủ động ban hành văn bản hướng dẫn tiêu chí 16 về “Tiếp cận pháp luật” cho UBND các xã, thị trấn. Trong đó, nhấn mạnh các nội dung về điều kiện, thành phần hồ sơ, tài liệu kiểm chứng để phục vụ cho công tác thẩm định.

b) Quán triệt, tập huấn, truyền thông, xây dựng và phát hành tài liệu kỹ năng, nghiệp vụ về đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

- Truyền thông nâng cao nhận thức, trách nhiệm về xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

Sau hơn 02 năm triển khai, thực hiện xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật theo Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg và Thông tư 09/2021/TT-BTP, công tác thông tin, tuyên truyền không ngừng được đẩy mạnh dưới nhiều hình thức như: thông qua các tài liệu pháp luật, loa truyền thanh ở cơ sở, các hội nghị tập huấn chuyên sâu, lồng ghép vào các hội nghị, ... Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật trong cán bộ, nhân dân; đảm bảo quyền được tiếp cận thông tin của công dân đối với các quy định của pháp luật và xây dựng nền hành chính cơ sở ngày càng chuyên nghiệp, hiện đại.

- Quán triệt, tập huấn nâng cao năng lực cho cán bộ tham mưu thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật (số lượng lớp tập huấn 03 lớp)

Xác định, việc xây dựng, đánh giá cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật là nhiệm vụ thường xuyên, có tác động trực tiếp đến việc nâng cao hiệu quả quản lý của chính quyền cơ sở. Do đó, ngay từ khi Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư 09/2021/TT-BTP của Bộ Tư pháp được triển khai, UBND huyện đã giao Phòng Tư pháp chủ trì tổ chức các hội nghị phổ biến, quán triệt các nội dung liên quan đến toàn bộ đội ngũ lãnh đạo UBND, UBMTTQ, công chức Tư pháp - Hộ tịch, Công chức Văn phòng - Thống kê, Trưởng Công an các xã, thị trấn để kịp thời hướng dẫn, đề ra giải pháp thực hiện các chỉ tiêu, tiêu chí tiếp cận pháp luật trên tinh thần trách nhiệm và phạm vi quản lý của các đơn vị, địa phương.

Nội dung của các hội nghị tập trung hướng dẫn công tác đánh giá, chấm điểm cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật; Hướng dẫn xây dựng mô hình điển hình về Phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở; Hướng dẫn thực hiện tiêu chí tiếp cận pháp luật thuộc Bộ tiêu chí Quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025.

- Biên soạn, phát hành tài liệu hướng dẫn kỹ năng và các tài liệu về lĩnh vực pháp luật liên quan đến các tiêu chí, chỉ tiêu tiếp cận pháp luật.

UBND huyện tích cực ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn, đôn đốc đến Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn nhằm nâng cao hiệu quả triển khai thực hiện nội dung tiêu chí, chỉ tiêu tiếp cận pháp luật trên địa bàn.

c) Kiểm tra, khảo sát, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc.

Phòng Tư pháp được UBND huyện phân công là cơ quan đầu mối, chủ động nắm bắt các khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện bằng nhiều hình thức: thông qua hoạt động kiểm tra, giám sát tại địa phương; thông qua các hội nghị triển khai, quán triệt thực hiện Quyết định 25/2021/QĐ-TTg và Thông tư 09/2021/TT-BTP; thông qua các hội nghị lồng ghép khác; thông qua công tác tổng hợp, báo cáo hàng năm hoặc trực tiếp thông qua phản ánh của công chức chuyên môn phụ trách tại cơ sở.

Hàng năm, UBND huyện đã ban hành các Kế hoạch kiểm tra công tác tư pháp, trong đó có nội dung kiểm tra việc thực hiện công tác “xây dựng, đánh giá

cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật”. Trên cơ sở kiểm tra, khảo sát tại các xã, thị trấn đã giúp nắm bắt tình hình thực hiện các văn bản, quy định mới, đặc biệt là các khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai nhiệm vụ trên thực tế; kịp thời giải đáp, tháo gỡ cho các địa phương nhằm thống nhất về cách hiểu, cách tiếp cận về một số quy định trong các văn bản hiện hành.

d) Nguồn lực thực hiện.

UBND huyện giao Phòng Tư pháp là cơ quan thường trực của Hội đồng đánh giá tiếp cận pháp luật; đại diện các phòng, ban, cơ quan chuyên môn có liên quan đến các chỉ tiêu, tiêu chí tiếp cận pháp luật tham gia thành viên Hội đồng. Tại cấp xã, công chức Tư pháp – Hộ tịch được giao đầu mối, các công chức chuyên môn khác được Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã phân công phối hợp công chức Tư pháp – Hộ tịch theo dõi, chấm điểm từng chỉ tiêu, tiêu chí pháp luật theo phạm vi quản lý đảm bảo đúng, đủ thành phần theo quy định của pháp luật.

- Kinh phí thực hiện: Kinh phí bố trí cho công tác đánh giá, công nhận xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, thực hiện tiêu chí tiếp cận pháp luật của huyện Đông Hưng lấy từ nguồn kinh phí tuyên truyền pháp luật hàng năm (*Biểu mẫu số 02 kèm theo*).

2. Kết quả đánh giá, công nhận xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật và thực hiện các tiêu chí tiếp cận pháp luật

Việc tổ chức đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật được thực hiện đúng trình tự, thời gian, đáp ứng theo đúng quy định tại Quyết định 25/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư 09/2021/TT-BTP của Bộ Tư pháp.

Kết quả đánh giá, công nhận xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật trên địa bàn huyện sau 02 năm triển khai thực hiện, cụ thể như sau:

- Năm 2022: 38/38 xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật;

- Năm 2023:

+ 37/38 xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật;

+ 01/38 xã chưa đạt chuẩn tiếp cận pháp luật do có cán bộ, công chức là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền bị truy cứu trách nhiệm hình sự.

- Số xã đạt chuẩn tiêu chí tiếp cận pháp luật trong Bộ Tiêu chí quốc gia về xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025 là:

+ 01 xã đã được công nhận xã nông thôn mới nâng cao;

+ 02 xã đã được tỉnh thẩm định và đánh giá đủ điều kiện công nhận xã nông thôn mới nâng cao (chưa có quyết định công nhận).

- Đánh giá tác động, hiệu quả của việc đánh giá, công nhận xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại địa phương.

Công tác triển khai xây dựng xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật trên địa bàn huyện cơ bản đã đạt được những kết quả khả quan, tích cực, không chỉ đáp ứng được các mục tiêu Quyết định số 25/QĐ-TTg đã đề ra mà còn giúp chính quyền

cấp xã nâng cao hiệu lực, hiệu quả của hoạt động quản lý, điều hành nói chung và quản lý nhà nước về công tác tư pháp nói riêng. Việc đánh giá, công nhận xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật giúp chính quyền cấp xã thấy được những tồn tại, hạn chế trong chỉ đạo, triển khai các nhiệm vụ chuyên môn để có giải pháp khắc phục, thực hiện đạt kết quả tốt hơn; giúp nâng cao ý thức trách nhiệm, hiệu quả thực thi công vụ của cán bộ, công chức cấp xã,...

Các tiêu chí, chỉ tiêu đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật là công cụ có ý nghĩa quan trọng nhằm đánh giá mức độ hoàn thành trách nhiệm của chính quyền địa phương cấp xã trong thực hiện các nhiệm vụ được giao; giúp bảo đảm, cải thiện và tăng cường khả năng tiếp cận pháp luật cho người dân ngay tại cơ sở đáp ứng yêu cầu tăng cường quản lý xã hội bằng pháp luật, khẳng định vai trò của ngành Tư pháp và vai trò của pháp luật trong phát triển kinh tế - xã hội, góp phần xây dựng nông thôn phát triển toàn diện.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Ưu điểm, thuận lợi

- Công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật cơ bản nhận được sự quan tâm đúng mức của các cấp ủy, chính quyền địa phương. Đa số các xã, thị trấn đã chủ động tham mưu, tổ chức thực hiện nhiệm vụ ngay khi được triển khai. Qua xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, chính quyền các cấp có điều kiện thuận lợi để nắm bắt, xác định khó khăn, hạn chế trong thực tiễn triển khai thực hiện nhiệm vụ về PBGDPL; hòa giải ở cơ sở; thực hiện dân chủ ở cơ sở;... để có biện pháp khắc phục, tháo gỡ kịp thời; đồng thời đề xuất, kiến nghị, giải pháp hoàn thiện thể chế, góp phần nâng cao hiệu quả tổ chức thi hành pháp luật.

- Công tác xây dựng xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận đang dần đi vào nề nếp, được xác định là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên, liên tục, hàng năm, gắn với thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của các địa phương.

2. Khó khăn, hạn chế và nguyên nhân

2.1. Khó khăn, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc triển khai thực hiện nhiệm vụ theo Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg và Thông tư số 09/2021/TT-BTP còn gặp một số khó khăn, hạn chế, cụ thể như sau:

- Công tác chỉ đạo, kiểm tra triển khai nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại một số xã, thị trấn chưa được coi trọng, thực hiện thường xuyên. Một số địa phương chưa phân công cụ thể trách nhiệm theo dõi, tham mưu thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu đạt chuẩn tiếp cận pháp luật cho các công chức chuyên môn. Việc thực hiện đánh giá chủ yếu do công chức Tư pháp chủ động thực hiện. Nhiều địa phương sau khi đánh giá chưa có đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng thực hiện.

- Nguồn lực triển khai nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại một số xã, thị trấn vẫn còn hạn chế, nhất là kinh phí. Nhiều địa phương chưa bố trí kinh phí riêng mà chủ yếu sử dụng kinh phí PBGDPL để thực hiện

nhiệm vụ này.

2.2. Nguyên nhân

- Lãnh đạo một số địa phương chưa nhận thức đầy đủ về vị trí, vai trò và trách nhiệm trong chỉ đạo, tổ chức đánh giá, công nhận, xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật nên việc chỉ đạo thực hiện chưa được thường xuyên, kịp thời, chưa bố trí đủ nguồn lực kinh phí và cán bộ theo dõi công tác này để phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ.

- Đánh giá cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật liên quan đến nhiều ngành, lĩnh vực nên cần sự phối hợp đồng bộ của các cơ quan đơn vị. Tuy nhiên, trên thực tế, công tác phối hợp giữa các ngành chưa thực sự được chú trọng.

3. Một số bài học kinh nghiệm

- Sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, kịp thời của cấp ủy, chính quyền, lãnh đạo địa phương, nhất là người đứng đầu là yếu tố quan trọng, quyết định sự thành công của nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật nói riêng và thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021-2025 nói chung.

- Cần chú trọng gắn kết thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật với xây dựng nông thôn mới và các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội khác của địa phương.

- Tăng cường chỉ đạo, hướng dẫn nghiệp vụ, kiểm tra, đôn đốc thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu; phát hiện các mô hình, hình thức hoạt động hiệu quả để nhân rộng ra các địa phương trên địa bàn huyện.

III. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP TRONG THỜI GIAN TỚI

1. Phương hướng

- Tăng cường công tác phối hợp giữa các ban, ngành, đoàn thể trong chỉ đạo, hướng dẫn và triển khai thực hiện nhiệm vụ đánh giá, công nhận, xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, nhất là các phòng, ban, ngành được giao chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện các tiêu chí, chỉ tiêu thuộc phạm vi quản lý.

- Bảo đảm các nguồn lực phù hợp để thực hiện nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật đáp ứng yêu cầu thực tiễn.

2. Nhiệm vụ và giải pháp

- Tiếp tục đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền bằng nhiều hình thức phù hợp nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy, chính quyền ở cơ sở, đội ngũ cán bộ, công chức và toàn thể nhân dân về vị trí, vai trò, ý nghĩa, tác động của công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật; gắn nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

- Nâng cao hiệu quả công tác Phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở; trợ giúp pháp lý; phát huy dân chủ ở xã, thị trấn.

- Chú trọng hướng dẫn, theo dõi, kiểm tra việc đánh giá công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận đảm bảo thực chất, đúng quy định, đúng thẩm quyền.

- Tăng cường, nâng cao hiệu quả phối hợp giữa các ngành, lĩnh vực được phân công thực hiện đánh giá các tiêu chí, chỉ tiêu.

- Nâng cao chất lượng của đội ngũ công chức chuyên môn thực hiện nhiệm vụ xây dựng, đánh giá cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, trong đó chú trọng đào tạo, bồi dưỡng đối với đội ngũ công chức Tư pháp xã, thị trấn.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Đề nghị cơ quan có thẩm quyền nghiên cứu xây dựng hệ thống phần mềm điện tử phục vụ quản lý, chấm điểm, đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật. Từ đó, giúp giảm bớt gánh nặng trong công tác tổng hợp, thu thập, lưu trữ hồ sơ, tài liệu kiểm chứng trong hồ sơ đề nghị công nhận xã, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại địa phương.

Đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh bố trí nguồn kinh phí riêng cho các huyện và các xã, thị trấn phục vụ cho công tác tuyên truyền, tập huấn, hướng dẫn, thẩm định, đánh giá các công tác đạt chuẩn tiếp cận pháp luật theo Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư 09/2021/TT-BTP của Bộ Tư pháp.

Trên đây là Báo cáo sơ kết 02 năm thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư 09/2021/TT-BTP của Bộ Tư pháp trên địa bàn huyện Đông Hưng./.

Nơi nhận:

- Sở Tư pháp (Phòng PBGDPL);
- Lưu: VT, TP.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Bùi Bá Vương